

Сарајево, 26.10.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 19.10.2020. - 23.10.2020.**

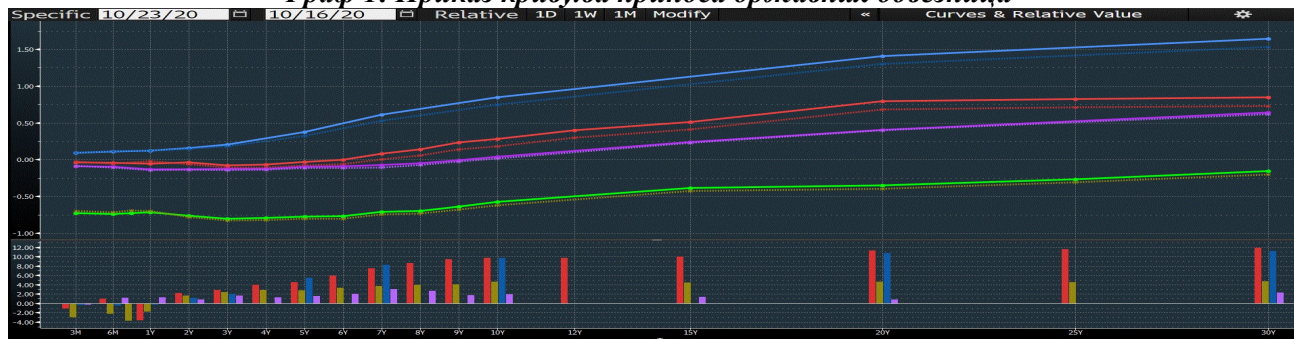
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	16.10.20	-	23.10.20		16.10.20	-	23.10.20		16.10.20	-	23.10.20		16.10.20	-	23.10.20	
2 године	-0,75	-	-0,74	↗	0,14	-	0,16	↗	-0,06	-	-0,03	↗	-0,13	-	-0,12	↗
5 година	-0,80	-	-0,77	↗	0,32	-	0,38	↗	-0,08	-	-0,03	↗	-0,11	-	-0,09	↗
10 година	-0,62	-	-0,57	↗	0,75	-	0,84	↗	0,18	-	0,28	↗	0,02	-	0,04	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	16.10.20	-	23.10.20
3 мјесеца	-0,677	-	-0,711
6 мјесеци	-0,716	-	-0,739
1 година	-0.674	-	-0.698

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 23.10.2020. године (пуне линије) и 16.10.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Током протекле седмице приноси обвезница еврозоне су забиљежили раст цијелом дужином криве приноса. Приноси њемачких обвезница су повећани између 2 и 5 базних поена, а већи раст приноса обвезница средњег и дужег рока доспијећа од 8 до 12 базних поена забиљежен је код италијанских и шпанских обвезница. Фокус тржишних учесника и даље је био на преговорима о постизању споразума фискалног пакета у САД, а донекле оптимистична саопштења америчких званичника утицала су на наставак благог раста приноса у еврозони. С друге стране, европски индекси акција су скоро свакодневно биљежили пад због вијести о расту броја заражених у Европи. Повећани број заражених Ковид-19 је утицао на то да још неке чланице еврозоне већ почетком протекле седмице поново уведу мјере затварања, док су неке друге разматрале, те до краја седмице увеле сличне мјере, па је тако на примјер Шпанија донијела одлуку о проглашењу ванредног стања. Наредна сједница УВ ЕЦБ се одржава ове седмице, али економисти и инвеститори већином очекују да ће се сачекати до децембра прије него се повећа тренутни обим пандемијског програма куповина обвезница (PEPP) тренутне вриједности 1,35 билиона EUR, односно вријеме када ће званичници имати и нове прогнозе економског раста и инфлације. У међувремену, ЕЦБ је објавила истраживање које је показало да је повећање биланса Феда за 16% више у односу на биланс ЕЦБ-а, од марта ове године, довело до раста курса EURUSD за 6%. Као

закључак се наводи да квантитативне олакшице имају „високе и трајне ефекте“ на девизне курсеве, а овакав закључак би могао бити аргумент у децембру због којег би требало РЕЕР продужити и додатно проширити. Такође, наведено индиректно умањује улогу негативних каматних стопа, јер сличан ефекат може бити постигнут путем куповина обвезница.

Предсједница ЕЦБ Lagarde је истакла да Европа мора промтно да дистрибуира 750 милијарди EUR кроз фонд опоравка који је креиран за превазилажење негативних ефеката пандемије, те би требало да расправља о креирању сталног фискалног алата за ЕУ блок. Раст кредитирања и пад економских активности, узрокован пандемијом, је утицао на раст односа дуга и БДП-а у еврозони на 95,1% у другом кварталу ове године са 86,3%, колико је износио у првом кварталу. Четири чланице од укупно пет, које су већ прије пандемије забиљежиле раст овог односа на ниво преко 100% (Грчка, Италија, Белгија и Француска), биљеже раст односа дуга и БДП-а већи од просјека цијелог региона.

Министар за економију Италије Gualtieri је изјавио да је Влада Италије одобрила нови стимулативни пакет унутар буџета за 2021. годину с циљем подстицања економског опоравка и превазилажења рецесије изазване кризом због коронавируса. Експанзивне мјере у 2021. години ће вриједити више од 39 милијарди EUR, укључујући и око 15 милијарди EUR грантова који ће бити обезбјеђени кроз ЕУ фонд опоравка. На крају прошле седмице Агенција за додјелу кредитног рејтинга S&P је потврдила рејтинг Италије (БББ), док су изгледи рејтинга повећани на „стабилан“ с „негативан“. S&P је задржала непромијењеним рејтинг Грчке (ББ-) са стабилним изгледима.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Output грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	АВГ	-	-0,9%
2.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.)	ОКТ	-15,0	-15,5
3.	Индекс повјерења потрошача – Холандија	ОКТ	-	-30
4.	Индекс пословног повјерења – Француска	ОКТ	92	90
5.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка	НОВ	-3,0	-3,1
6.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR)	АВГ	-	19,9
7.	Однос дуга и БДП-а – ЕЗ (Г/Г) 2019. година	-	84,0%	85,8%
8.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	ОКТ	49,2	49,4
9.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	АВГ	-	-3,3%
10.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г)	АВГ	-	-5,8%
11.	Стопа незапослености – Финска	СЕП	-	7,6%

САД

Коначан договор о фискалној подршци у САД није постигнут, иако су током посматраног периода изјаве с обје стране биле оптимистичне. То се, ипак, одразило на раст приноса америчких обвезница, па је принос на десетогодишње обвезнице средином седмице пробио ниво од 0,8%, те се нашао на највећем нивоу у посљедња више од 4 мјесеца. Истовремено, USD је скоро свакодневно биљежио пад у односу на EUR. Могућност постизања коначног договора прије предсједничких избора у САД је умањена до краја седмице. Упркос, наведеном, за тржиште САД су протекле седмице објављени позитивни подаци који су се односили на тржиште некретнина, али и изненађујуће бољи седмични подаци о паду броја незапослених.

Објављен је тзв. Beige Book Феда у којем се наводи да су „промјене у активностима увелико вариране по различитим секторима“. Даље се наводи да су економске активности наставиле да биљеже раст у свим дистриктима, док је брзина раста окарактерисана као „блага до умјерена“ у већини дистrikта. Према наводима BIS-а, који преноси мишљење одређених аналитичара, снажнији економски опоравак у САД од ниских нивоа забиљежених усљед пандемије, а који је био већи од очекивања, би могао представљати рани тест за ново Федово обећање да ће задржати каматне стопе близу 0%, као и повећану толеранцију везано за висину инфлације. Ове анализе долазе након што је у објављеном Beige Booku 12 Федових регионалних банака наведено да се економија опоравља темпом који је описан као „благ до умјерен“.

Чланица УВ Феда гђа Brainard је изјавила да, упркос „охрабрујућем“ раном опоравку од

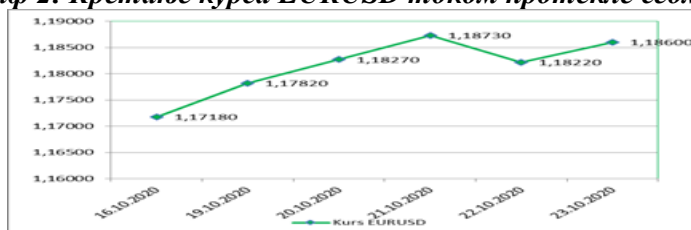
иницијалног удара на економију САД изазваног пандемијом, опоравак је био неуједначен, те додала да ће бити потребна додатна циљана фискална подршка упоредо с прилагодљивом монетарном политиком како би овакав опоравак прерастао у широко распрострањен и инклузивни опоравак. Предсједник Феда из Атланте Bostic је истакао да ће протећи значајно вријеме прије него економија САД буде у потпуности опорављена и прије него Фед повећа каматне стопе или уклони подршку коју обезбјеђује финансијском тржишту. С друге стране, предсједник Феда Даласа Каплан прогнозира „веома здрав“ раст у четвртном кварталу, те очекује да би економија САД у овој години могла забиљежити само благи пад од 2,5%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс (прелим.) ОКТ	-	55,5	54,3
2.	Захтјеви за хипотекарне кредите 16. ОКТ	-	-0,6%	-0,7%
3.	Иницијални захтјеви због незапослености 17. ОКТ	870.000	787.000	842.000
4.	Континуирани захтјеви због незапослености 10. ОКТ	9.625.000	8.373.000	9.397.000
5.	Продаје нових кућа (у '000) СЕП	1.465	1.415	1.388
6.	Продаја постојећих кућа (у милионима) СЕП	6,3	6,54	5,98
7.	Промјена грађевинских дозвола СЕП	3,0%	5,2%	-0,5%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст с нивоа од 1,1718 на ниво од 1,1860.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Упркос томе што су у уторак други по реду разговори између главних преговарача Велике Британије и ЕУ завршили без договора, ЕУ званичници су најавили да очекују наставак званичних преговора у наредним данима. Крајем седмице најављено је да преговарачи Велике Британије и ЕУ треба да се састану ради интензивних преговора који представљају последњи покушај постизања трговинског споразума након петогодишње Брежит кризе. Очекује се да Француска објави нешто повољније услове за индустрију рибарства по Велику Британију. Такође, појавила се вијест да би Брежит преговори могли бити продужени за додатна три дана усљед опрезног оптимизма који преовладава на обје стране.

Велика Британија и Јапан су протекле седмице званично потписали трговински споразум. Из Владе Велике Британије је саопштено да се очекује да овај споразум повећа БДП земље за 0,07% током наредних 15 година, у поређењу с нивоима из 2018. године.

Члан MPC BoE Vlieghe је изјавио да ће BoE вјероватно морати обезбиједити додатну подршку економији с обзиром да криза изазвана Ковид-19 и Брежит утичу на запосленост и инвестиције. Ризици економских изгледа су усмјерени ка дужем периоду успорења на тржишту рада и slabим инфлаторним притисцима, те такви ризици подстичу додатне монетарне стимулансе. Овим изјавама Vlieghe се придружио колегама Saunders и Haskel који, такође, указују на потребу за додатним олакшицама.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације ОКТ	0,6%	0,5%	0,2%
2.	Rightmove цијене кућа (Г/Г) ОКТ	-	5,5%	5,0%

3.	Излазне произвођачке цијене (Г/Г)	СЕП	-0,9%	-0,9%	-0,9%
4.	Задуживање јавног сектора (у милијардама GBP)	СЕП	32,4	35,4	29,4
5.	Индекс малопродаје (Г/Г)	СЕП	3,7%	4,7%	2,7%
6.	PMI композитни индекс (прелим.)	ОКТ	54,0	52,9	56,5
7.	GfK индекс повјерења потрошача	ОКТ	-28	-31	-25

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,90747 на ниво од 0,90954, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2915 на ниво од 1,3039.

ЈАПАН

Гувернер BoJ Kuroda је истакао да нема потребе за промјеном циљаног нивоа инфлације или смјерница монетарне политике, чак и уколико САД или Европа ревидирају своје оквире монетарне политике у покушајима за проналаском бољег начина за подстицање раста. Kuroda је истакао да кроз обавезивање на повећање монетарне базе, све док инфлација стабилно не премаше ниво од 2%, BoJ већ има оквир који је прилично сличан с Федом и његовом политиком просјечног циљања инфлације. Из ММФ-овог одјела за Азију и Пацифик од BoJ је затражено да размисли о ревизији циљаног нивоа инфлације од 2%, како би овај циљ био више флексибилан, а иста препорука је већ издата раније током ове године.

Истраживање с Bloomberga је показало да економисти очекују да ће BoJ на наредном састанку, ове седмице, задржати постојећу монетарну политику, те да ће мјере уведене због негативних ефеката Ковид-19 продужити барем до јануара наредне године. С друге стране, Reuters је објавио вијест да постоји могућност да BoJ смањи очекивања економског раста и инфлације с обзиром да ефекти пандемије и даље имају снажан утицај. Члан MPC BoJ Sakurai је изјавио да у овом тренутку финансијске институције имају довољно капитала, тако да не постоји изражена забринутост о питању банкарског сектора Јапана, али да је потребно бити спреман за подузимање брзих акција, с фокусом на економију, али и на банкарски сектор.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

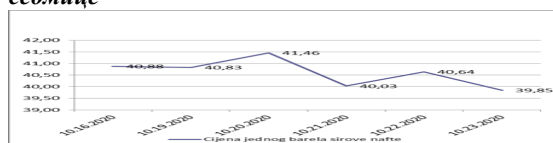
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у милијардама JPY)	СЕП	980,7	675,0	248,6
2.	Извоз (Г/Г)	СЕП	-2,4%	-4,9%	-14,8%
3.	Увоз (Г/Г)	СЕП	-21,4%	-17,2%	-20,8%
4.	Стопа инфлације	СЕП	0,0%	0,0%	0,2%
5.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) финал.	СЕП	-15,0%	-15,0%	-23,2%
6.	PMI композитни индекс (прелим.)	ОКТ	-	46,7	46,6

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 123,48 на ниво од 124,19. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 105,40 на ниво од 104,71.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 40,88 USD (34,89 EUR). Цијена нафте је биљежила волатилна кретања током протекле седмице, али се кретала у уском распону благо изнад 40 USD по барелу све до краја седмице, када је забиљежила пад испод тог нивоа. Почетком седмице цијена нафте је наставила с постепеним смањењем, како је споразум о фискалној подршци у САД постао више неизвјестан, док ОПЕС и сарадници нису показали знакове промјене у сегменту смањења понуде у јануару. Након тога ОПЕС+ је упозорио на неизвјесне изгледе везано за ово тржиште, јер јачање пандемије има негативан ефекат по тражњу. Ипак, изјава министра за нафту Ирана Jabbara да ће се цијена нафте почети опорављати током 2022. године, након што криза изазвана пандемијом Ковид-19 почне да јењава, је утицала на благи опоравак цијене у уторак. Највећа дневна промјена цијене (-3,45%), смањење на ниво око 40 USD по барелу, забиљежена је у сриједу, након што су објављени подаци указали на неочекивани раст залиха овог енергента у САД, који је у односу на претходну седмицу износио 1,9 милиона барела. Вијест да су ривали у Либији договорили продужење примирја и реконструкцију очувања нафтних постројења, а што представља кључни корак ка повећању производње нафте и извоза, се одразила на пад цијене овог енергента. Замјеник премијера Либије Maiteeq је изјавио да се очекује да дневни обим производње нафте буде повећан за 550 до 560 хиљада барела до краја мјесеца, те да достигне 1 милион барела до краја ове године. Крајем прошле седмице УН-ова мисија подршке у Либији је саопштила да су главне зараћене стране у Либији постигле трајно примирје широм земље. Из IHS Markita се наводи да се расположење тржишта креће у супротном смјеру у односу на изгледе планираног повећања нафте од стране ОПЕС+. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 39,85 USD (33,60 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 2,52%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

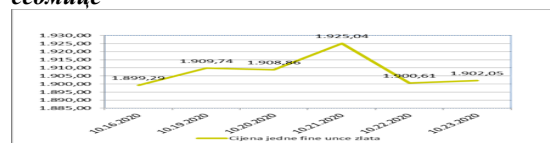

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.899,29 USD (1.620,83 EUR). Током прошле седмице цијена злата није биљежила битније промјене све до сриједе. Тржиште је било у ишчекивању инвеститора везано за постизање споразума о фискалним олакшицама прије предсједничких избора у САД. Према подацима царинске службе Швајцарске извоз злата из ове земље у Велику Британију је током септембра забиљежио највећи раст у посљедњих годину дана. Поједини аналитичари из Швајцарске истичу да општар раст извоза указује на недостатак тражње за златом у Индији и Кини, које представља највеће тржиште накитом. Умјесто тога, злато је извезено у трезоре у Лондону како би се испунили захтјеви за физичком подршком ETF-ovima који у основи имају злато. У сриједу је забиљежен раст цијене злата, при чему је пробијен ниво од USD 1.920 први пут након 10 дана. Извјештај УН-а наводи да би вриједност глобалне трговине могла пасти за 7% до 9% у 2020. години у односу на претходну годину, упркос знаковима крхког опоравка, предвођеним Кином, у трећем кварталу ове године. Овај извјештај наводи да ниједан регион није био поштеђен од пада, који се процјењује на 19% на годишњем нивоу на глобалном нивоу у другом кварталу, како је пандемија пореметила економије. За трећи квартал ове године трговина на глобалном нивоу је донекле забиљежила опоравак, те се прогнозира пад око 4,5% у односу на исти период прошле године.

Ипак, већ наредног дана цијена злата се вратила на ниво око 1.900 USD и није билијежила веће промјене до краја седмице. Пад цијене овог племенитог метала се десио након што је USD забиљежио апрецијацију први пут у посљедњих 5 радних дана.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.902,05 USD (1.603,75 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 0,15%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.